

Foglalkozások, szakvezetéses séták a Sóstói-erdőben

Csaknem két évtizede működik Nyíregyházán a Pál Miklós Erdészeti Erdei Iskola. Az oktatási intézményt több mint tízezer keresik fel évente, gyerekek és felnőttek egyaránt, hogy az erdőről, az erdőgazdálkodásról, az erdészek munkájáról szerezzenek ismereteket. Az ottani alkalmakat kibővítve létrejött a Nyíregyházi Erdőjáró Szakkör is.

A NYÍRERDŐ Zrt. Nyíregyházi Erdészetén működő Pál Miklós Erdészeti Erdei Iskola 2008 óta fogadja látogatóit. Hiánypótló intézményként jött létre, hiszen a megyei jogú városban nem volt olyan csoport vagy szervezet, ami fő tevékenységként az óvodás és iskolás gyerekek természeti nevelését tűzte volna célul. Ezt az űrt hivatott betölteni az oktatóközpont.

Nyíregyháza nem fekszik különösebben erdős vidéken, a korábban szomszédos Sóstói-erdőt azonban mára csaknem teljesen körbenőtte a város, ez a hatalmas, 371 hektáros zöld „zárvány” szinte minden oldalról lakott területekkel határos. Adja magát tehát, hogy környezeti nevelés helyszíne legyen, hiszen több oktatási intézményből gyalogosan is elérhető, tömegközlekedéssel pedig a legtávolabbi pontjai is könnyedén és gyorsan megközelíthetők. Ezt az erdei környezetet egészíti ki a Nyíregyházi Erdészet épületében kialakított oktatóterem, ahol egy osz-

tálynyi gyerek kényelmesen követheti a „benti” foglalkozásokat. Szálláshellyel nem rendelkezünk, a hozzánk látogatók napközis jelleggel vesznek részt alkalmainkon. A természeti-környezeti nevelésben kezdetől fontos hangsúlyt kap az erdő és az erdőkezelés szerepe, és ez a megközelítés azóta is töretlen. A foglalkozások témájától függetlenül – legyen szó madárgyűrűzésről vagy „év élőlényeiről” – igyekszünk mindenhova becsempészni egy kis erdőgazdálkodást, a hallgatóság – óvodástól nyugdíjasig – befogadó készségének megfelelően.

Az évi 12-13 ezer látogató nagy része csoportosan, előre szervezett formában érkezik hozzánk. Általában két-három órás foglalkozáson vesznek részt, a témától és időjárástól függően az erdőben vagy az oktatóteremben. Különlegesség, hogy az erdei iskola mellett működik az erdészet fagyártmány-üzeme, ahol a fafeldolgozás gyakorlatát is be tudjuk mutatni.

Az erdei iskola névadója: dr. Pál Miklós

Pál Miklós biológia-földrajz szakos tanárként, majd agrármérnökként szerzett diplomát, később doktori fokozatot. A biológiai tudományok kandidátusa egyik alapító tagja volt az 1962-ben létesített Pedagógiai Főiskolának, amely tíz évvel később Bessenyei György nevet vette fel. Főigazgató-helyettese is volt az oktatási intézménynek, amelynek növénytani tanszékét és az oktató-nevelő munkát segítő botanikus kertjét együtt alapították dr. Honfi Ferencsel. A botanikus kert helyén korábban erdőterület állt, melyet a NYÍRERDŐ Zrt. jogelődje, a Felsőtisza Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság (FEFAG) adott át a főiskolának. Az 1973-ban megkezdett építési munkákhoz minden lehetőséget és segítséget megragadott, sőt, kiterjedt szakmai kapcsolatai révén élete végéig gyarapította a ma már az „egyetem tüdejének” is nevezett kertet. Emléke és munkássága előtt tisztelegve választották erdei iskolánk névadójának.

Amitől nem félünk...

Amikor kislányom óvodás volt, gyakran ült velem az erdészeti terepjáróban, amiben néha előfordulnak érdekes dolgok – madártollak, levelek, termések és pókok. Mivel az óvodás kislányok általában nem szeretik a pókokat – mi viszont tisztelettel adózunk a munkájuk előtt –, látva az állat iránti nemtetszését, igyekeztem megkedveltetni vele, közelebb hozni hozzá: „A pók itt lakik az autóban, minden nap együtt járjuk az erdőt, és Lajosnak hívják”. Ez a bemutatás elég volt ahhoz, hogy lányom félelme elpárologjon. Miután már névről is ismerte Lajost, régi ismerősként üdvözölte a kocsiában, sőt, néha már hiányolta is. A történet tanulsága: amit nem ismerünk, attól félünk. Amit megismerünk, attól nem félünk. Egy idő után megszokjuk. Aztán megszeretjük. És vigyázni csak arra tudunk, amit szeretünk. Erdei iskolánk mottója hasonló: szeretni és vigyázni azt az erdőt, fát, élőlényt tudjuk, amit ismerünk. Ha a nyíregyházi és környékbeli gyerekeknek, felnőtteknek bemutatjuk a kocsányos tölgyet, a borzot, az erdei pintyet, vagy a nyári pajzsosrákot, akkor olyan érzelmi kapcsolat alakulhat ki köztük, ami az egész életükre kihathat. Nagyon fontos viszont, hogy ebből az ismeretanyagból nem hagyjuk ki az erdészt, aki mindezt kezeli!

A foglalkozás tematikája megbeszélés tárgyát képezi, de vannak állandó, jól bevált programok. A legnépszerűbb és leglátványosabb foglalkozás a madárgyűrés, amikor az erdei iskolánk vezetője, Petrilláné Bartha Enikő az iskola parkjában felállított hálóval fog énekesmadarakat, majd gyűrés után közösen engedik el azokat. Ugyancsak népszerű az év élőlényeit bemutató foglalkozás, a szakvezetési erdei túra és az „erdei nyomozás”. Emellett iskolánk tevékenyen részt vesz országos programokban is, mint az Erdei Iránytű, az Erdők Hete, az Iskolában az erdő, vagy a Természetben egyenlően.

Jellemzően két kiemelt esemény van évente erdei iskolánk életében: a Madarak és fák napja, illetve az Erdők Hete. Ezek több száz, vagy akár több ezer érdeklődőt is vonzzanak, ezért egy-egy ilyen alkalom az erdészet egész szakszemélyzetét igénybe veszi, a beosztott erdésztől az igazgatóig.

A programokon tehát nem diákmunkások vagy lelkes „animátorok” fogadják a látogatókat, hanem „tő melletti, igazi” erdészek, akik hitelesen tudnak beszélni munkájukról és az abban megélt örömről, nehézségről.

Azokat a gyerekeket, akik egy-egy foglalkozást csillogó szemmel ülnek végig, igyekszünk bevonni a Nyíregyházi Erdőjáró Szakkörbe, ahol általános iskolások heti rendszerességgel hallanak erdei témáról. Emellett nyári napközis táborunk is van, ahol öt napon keresztül lehet elmélyedni az erdő sokszínűségében.

Erdei iskolánk az év összes munkanapján nyitva van. Ha egy osztály több napra érkezik városunkba, gyakran előfordul, hogy a szokásos idegenforgalmi látványlók mellett hozzánk is eljönnek. Látogassanak el Önök is!

Szokolovszki Géza
NYÍREDDŐ Zrt. Nyíregyházi Erdészeti